

PREDLOGI in POBUDE DIJAŠKIH DOMOV na obstoječi osnutek NPVI 2023 - 2033

1. Predlagamo, da so v uvodnem delu dokumenta naštetni vsi deležniki vzgoje in izobraževanja v Sloveniji – tudi dijaški domovi.
2. V besedilo je treba smiselno vključiti tudi dijaške domove (npr. »v vrtcih, šolah in dijaških domovih«), vzgojni načrt (»učni in vzgojni načrt«) in vzgojni program za dijaške domove (npr. »posodobiti kurikulum za vrtce, učne načrte, kataloge znanja in vzgojni program za dijaške domove«).

Prednostno področje 1: Družbeni razvoj ter vloga vzgoje in izobraževanja

(Kjer je smiselno je potrebno vključiti dijaški domovi, vzgojni program, vzgojni načrt.)

Poleg tega:

- V Strateški cilj 1.2. (str.13, 14) dodati alinejo
 - posodobiti vzgojni program za dijaške domove in predlagane rešitve uveljaviti v zakonu
- V podcilj 2 (str.14) dodati drugo alinejo:
 - pripraviti Zakon o izvajanju VIZ v DD.

(Pred leti je že bila podana ideja o pripravi zakona za DD. Sedaj se ravnamo po Zakonu o gimnazijah in Zakonu o strokovnem in poklicnem izobraževanju. Zakona se v nekaterih točkah razlikujeta, kar predstavlja težavo pri upoštevanju členov, ko govorimo o izvedbi Javne službe v skladu z zakonodajo v DD), sprememba ZOFVI ter metodologija MOFAS in povišanje materialnih sredstev za izboljšanje bivanjskih pogojev, izvajanje prostočasnih dejavnosti ter športno infrastrukturo DD.

Prednostno področje 2. Zagotavljanje varnega in spodbudnega okolja za optimalni razvoj posameznika

(Kjer je smiselno je potrebno vključiti dijaški domovi, vzgojni program, vzgojni načrt.)

Prednostno področje 3. Poučevanje, učenje, spremljanje napredka ter preverjanje in ocenjevanje znanja

(Kjer je smiselno je potrebno vključiti dijaški domovi, vzgojni program, vzgojni načrt.)

Poleg tega:

- na str. 30 med tretji in četrti odstavek vriniti odstavek, ki bo govoril o Spremljanju napredka v dijaških domovih.

Spremljanje napredka v dijaških domovih se izvaja s pomočjo:

- Omogočanja problemskega in izkustvenega učenja ter izobraževanja v pristočasnih dejavnostih in v projektnem delu dijaških domov.
- Izvajanja ocenjevanje v obliki certificiranja / izdajanja potrdil in listin za dodatna izobraževanja, usposobljenost in pridobljene kompetence ter veščine.
- Beleženja novo pridobljenih znanj, veščin, dosežkov, socialnih in drugih kompetenc v mapah/listovnikih v katerih se zbirajo pridobljeni dokumenti, potrdila, listine, ipd

STRATEŠKI CILJ 3.3 (str. 35, 36)

dodati alineje:

- V dijaškem domu ozaveščati dijake o pomenu sprotnega učenja, rednega opravljanja domačih nalog, jih usmerjati do oseb v dijaškem domu, ki jim pri učenju lahko pomagajo (strokovni sodelavci in/ali sposobnejši dijaki ter študentje).
- Spodbujati medvrstniško učno pomoč dijakov v dijaških domovih, razvijati uspešne metode učenje učenja, ki bodo primerne individualnim sposobnostim dijakov oziroma jim nuditi primerno podporo.
- Omogočiti pristočasne dejavnosti in projekte s področja sodobnih IKT tehnologij in drugih področij, ki temeljijo na metodi izkustvenega učenja (learning by doing) in razvijajo znanja in spretnosti, ki jih ustaljeni šolski kurikulum ne omogoča, potrebe delodajalcev pa obstajajo.

Prednostno področje 4. Strokovni in karierni razvoj zaposlenih v vzgoji in izobraževanju

(Kjer je smiselno je potrebno vključiti dijaški domovi, vzgojni program, vzgojni načrt.)

Poleg tega nujno:

- Umestitev programa domske pedagogike v študijske programe socialne pedagogike na PeF. Vključiti predmet domske vzgoje (ali izvendružinske vzgoje oz. institucionalne vzgoje), ki pokriva poklic vzgojitelja v dijaških domovih na Pedagoške fakultete. Zagotoviti stabilen in ustrezen vir financiranja pedagoškega študija domske vzgoje, skrbeti za posodabljanje študijskega programa.
- Prevetriti PAI; ohraniti vsebine, ki so dejansko uporabne, zmanjšati število predmetov, predvsem pa prilagoditi predmetnik znanju in potrebam posameznika.
- Supervizija za vse pedagoške delavce: preventiva izgorelosti, monotonosti, rutinskosti, otopelosti ...

Prednostno področje 5. Sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti

(Kjer je smiselno je potrebno vključiti dijaški domovi, vzgojni program, vzgojni načrt.)

Predlog:

- Na ravni vseh dijaških domov Slovenije bi bilo potrebno poenotiti evalvacijske vprašalnike za zagotavljanje kakovosti,
- Na ravni vseh dijaških domov poenotiti vprašalnike o klimi, oziroma varnem in spodbudnem učnem okolju.

Prednostno področje 6. Vzgojno-izobraževalni sistem

(Kjer je smiselno je potrebno vključiti dijaški domovi, vzgojni program, vzgojni načrt.)

Poleg tega:

- Na str. 49 dodati (in dodelati) Podcilj 5: Nadgraditi sistem srednješolskega izobraževanja, ki poteka v dijaških domovih
- Izkoristiti posebne okoliščine in danosti dijaških domov, ki predstavljajo dodano vrednost formalnemu izobraževanju v šolah.
 - Ustvariti spodbudno in podporno okolje, kjer lahko dijaki razvijajo svoj polni potencial skozi lastno aktivnost.
 - Organizirati dejavnosti, ki spodbujajo medkulturno razumevanje in spoštovanje različnih kultur, tradicij in prepričanj. To lahko vključuje mednarodne izmenjave, tematske dogodke, predavanja in delavnice.
 - Razvijati socialne, čustvene in moralne kompetence pri dijakih.
 - Učenje življenja v skupnosti.
 - Zagotavljati učno pomoč in učenje učenja.
 - Individualno svetovati dijaku, da bi jim pomagali pri osebnem razvoju.
 - Sodelovati z zunanjimi organizacijami in strokovnjaki in se vključiti v lokalno okolje.
- **STRATEŠKI CILJ 6.2 (str. 49) dodati Ukrep:**
- Izboljšati standarde bivanja in učenja za dijake v dijaških.
 - Prenoviti in posodobiti Vzgojni program za dijaške domove.
 - Oblikovati samostojni Zakon o dijaških domovih.
 - Vključiti predmet domske vzgoje (ali izvendružinske vzgoje oz. institucionalne vzgoje), kjer so tudi vsebine poklica vzgojitelja v dijaških domovih, na Pedagoške fakultete.
 - Znižati normativ za vzgojno skupino na 20-21 dijakov.

DRUŠTVO VZGOJITELJEV DIJAŠKIH
DOMOV SLOVENIJE

(Zaradi vedno večjih težav mladostnikov s težavami v duševnem zdravju, v čustvenih ali socialnih stiskah, družinskih vidikov mladostništva v sodobnem svetu, vedno več mladostnikov ima krize odraščanja, zaznavamo razne oblike rizičnega vedenja... V dijaških domovih je vedno več otrok s posebnimi potrebami, odločbe pa se izdajajo le za šole ne pa tudi za dijaški domove - v šolah je za njih zagotovljena dodatna pomoč, v dijaških domovih pa ne. Manjše število dijakov v vzgojni skupini bi omogočalo več individualne pozornosti in dela s posameznikom. To bi vodilo tudi do izboljšanja učnih rezultatov.)

Ljubljana, 22. april 2024

V imenu Društva vzgojiteljev dijaških domov Slovenije

Saša Jerman Šterk

predsednica DVDDS